

Dr. Emrah URAN

**AVRUPA BİRLİĞİ PERSPEKTİFİNDEN
TÜRK REKABET HUKUKUNDA
YARGISAL DENETİM STANDARTLARI:
KAPSAMLI VE SINIRLI DENETİM**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR CETVELİ.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

REKABET HUKUKU KURALLARININ KAMU HUKUKU YOLUYLA UYGULANMASI VE YARGISAL DENETİM

I. REKABETİN KAMU HUKUKU ARACILIĞIYLA TESİSİ	5
A. Rekabet Kavramı.....	5
B. Rekabet Hukukunun Amacı	6
C. Rekabet Otoriteleri ile Mahkemeler Arasındaki Görev ve Yetki Paylaşımına Yönelik Modeller.....	11
II. REKABETİN YARGISAL DENETİM İLE KORUNMASI.....	13
A. Yargısal Denetimin Kaynağı ve Üstlendiği Fonksiyon	13
B. Rekabet Hukukunda Yargısal Denetimin Gerekliliği	15

İKİNCİ BÖLÜM

AVRUPA BİRLİĞİ REKABET HUKUKUNDA YARGISAL DENETİMİN KAPSAMI

I. KURUMSAL YAPI	17
A. Genel Olarak.....	17
B. Rekabet Hukuku Kurallarının Yargısal Denetimi.....	20
C. Avrupa Birliği Rekabet Hukukunda Yargısal Denetim Mercileri.....	22

1. Genel Mahkeme.....	23
2. Avrupa Birliği Adalet Divanı.....	24
II. YARGISAL DENETİM SİSTEMİ.....	25
A. Yargısal Denetim Ölçütleri.....	25
1. Hukuka Uygunluk Denetimi	25
2. Maddi Vakıa Denetimi.....	32
B. Yargısal Denetim Standartları.....	36
1. Genel Olarak.....	36
2. Avrupa Birliği Mahkemelerinin Takdir Yetkisine Yaklaşımaları	41
a. Genel olarak	41
b. Karmaşık Ekonomik ve Teknik Deđerlendirmeler ile Politik Tercihlerin Denetimi	43
3. Sınırlı Denetim Standardı.....	47
a. Genel Olarak	47
b. Ortaya Çıkışı	48
c. Ekonomi Yönlü Muhakeme	53
d. Karmaşık Ekonomik Değerlendirme Kavramı.....	56
e. Standardın Dayandırıldığı Gerekçeler	62
aa. Kurumsal Denge Prensibi.....	62
bb. AB Mahkemelerinin Artan Ekonomik Analizler ile İmtihanı.....	65
f. Standart Aleyhine İleri Sürülen Görüşler.....	67
III. SINIRLI YARGISAL DENETİM UYGULAMALARI	71
A. Sınırlı Denetim Standardının Rekabet Hukuku Kurallarına Uygulanması	71
1. Genel Olarak.....	71
2. ABİDA'nın 101. Maddesi Kapsamında Sınırlı Denetim Standardı.....	73
a. Sınırlı Denetimin Başlangıcı: 101(3). Maddesi Kapsamında Uygulanması.....	73

b.	Sınırlı Denetimin Kapsamının Genişletilmesi: ABİDA'nın 101(1). Maddesi Kapsamında Uygulanması ..77	
aa.	Deree Kararı	80
bb.	Metropole Television Kararı	83
cc.	Groupement des Cartes Bancaires Kararı	85
dd.	MasterCard Kararı	86
c.	Sınırlı Denetimin ABİDA'nın 101(1). ve 101(3). Maddelerinin her ikisi kapsamında da uygulanması	90
aa.	Van den Bergh Foods Kararı	90
bb.	GlaxoSmithKline Kararı	94
3.	ABİDA'nın 102. Maddesi Kapsamında Sınırlı Denetim Standardı	96
a.	Genel Olarak	96
b.	Sınırlı Denetim Standardının Uygulama Bulduğu Davalar	98
aa.	AAMS Kararı	98
bb.	WANADOO Kararı	100
cc.	TOMRA Kararı	102
dd.	Telefónica Kararı	103
4.	Birleşme ve Devralmalar Kapsamında Sınırlı Denetim Standardı	105
a.	Genel Olarak	105
b.	Sınırlı Denetim Standardının Uygulama Bulduğu Davalar	109
aa.	Kali & Salz Kararı	109
bb.	Airtours Kararı	112
cc.	Tetra Laval Kararı	122
dd.	Alrosa Kararı	130
ee.	Sony/BMG - Impala Kararı	137
IV.	SINIRLI DENETİM STANDARDININ AİHS'NİN 6. MADDESİ İLE BİRLİKTE DEĞERLENDİRİLMESİ	142
A.	Genel Olarak	142

B.	Avrupa Birliği İçtihat Hukukunda Rekabet Hukukuna İlişkin Uygulamaların Ceza Karakterinin İncelenmesi	143
C.	Sınırlı Denetim Standardının Adil Yargılanma Hakkına Uyumu	147
1.	KME Kararları	147
2.	KME Kararlarına İlişkin Deđerlendirmeler	151
V.	PARA CEZALARINA YÖNELİK SINIRSIZ YARGI YETKİSİ	160
A.	Komisyon'un Para Cezası Verme Yetkisi	160
B.	Yargısal Denetim Mekanizması	161
C.	Konusu Para Cezası Olan Davalarda Takdir Yetkisinin Yargısal Denetimi	169
VI.	FRANSIZ İDARİ YARGI SİSTEMİ İŐİŐİNDA AVRUPA KOMİSYONU'NUN TAKDİR YETKİSİNİN YARGISAL DENETİMİNİN SINIRLARI	170
VII.	YENİ BİR YARGISAL DENETİM TÜRÜ: PROSEDÜR DENETİMİ	174
VIII.	YARGISAL ÇEKİNME PRENSİBİ	175

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK REKABET HUKUKUNDA YARGISAL DENETİMİN KAPSAMI

I.	GENEL OLARAK	183
II.	İDARE HUKUKUNDA TAKDİR YETKİSİ	183
A.	Takdir Yetkisinin Dayanakları	183
B.	Yargısal Denetimin İçeriği	186
1.	Denetimin Unsurları	186
2.	Denetim Ölçütleri	189
C.	Yargısal Denetim Standartları: Kapsamlı ve Sınırlı Denetim	192
III.	REKABET KURULU KARARLARININ YARGISAL DENETİMİNİN SINIRLI DENETİM STANDARDI EKSENİNDE İNCELENMESİ	193

A. Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar Kapsamındaki Rekabet Kurulu Kararlarının Sınırlı Denetim Standardı Bakımından Değerlendirilmesi	193
1. Genel Olarak.....	193
2. Yargısal Denetim Uygulamaları	195
a. Odeon Turizm İşletmeciliği A.Ş. Kararı	195
b. Adıyaman İli Otogaz Bayileri Kararı	202
3. Genel Değerlendirme.....	207
B. Muafiyet Taleplerine İlişkin Kurul Kararlarına Uygulanan Yargısal Denetimin Sınırlı Denetim Standardı Bakımından Değerlendirilmesi	209
1. Genel Olarak.....	209
2. Yargısal Denetim Uygulamaları	209
a. Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. Kararı	209
b. İs Man Matbaa Kararı.....	219
c. Doğan Tv Digital Platform İşletmeciliği A.Ş. Kararı.....	228
d. Air France-KML SA Kararı	240
3. Genel Değerlendirme.....	250
C. Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Kapsamındaki Kararlara Uygulanan Yargısal Denetimin Sınırlı Denetim Standardı Bakımından Değerlendirilmesi	253
1. Genel Olarak.....	253
2. Yargısal Denetim Uygulamaları	254
a. Google LLC Kararı	254
b. Anadolu Cam Kararı.....	260
c. BELKO Kararı	265
d. TÜPRAŞ Kararı	273
e. Sahibinden Kararı	279
f. CİNE 5 Kararı.....	292
g. Solmaz Mercan Kararı.....	297
h. Karboğaz Kararı.....	301

i. Mey İçki Kararı	305
j. Yemek Sepeti Kararı.....	309
k. Türk Telekom Kararı	313
3. Genel Değerlendirme.....	321
a. Hakim Durumun Tespiti Bakımından	322
b. Kötüye Kullanma Davranışının Tanımı Bakımından.....	325
D. Birleşme ve Devralma Kapsamındaki Kararlara Uygulanan Yargısal Denetimin Sınırlı Denetim Standardı Bakımından Değerlendirilmesi	329
1. Genel Olarak.....	329
2. Yargısal Denetim Uygulamaları	331
a. Öz Maya-Dosu Maya Kararı	331
b. Anheuser-Busch InBev-SABMiller Kararı	343
3. Genel Değerlendirme.....	351
E. Yan Sınırlamalara İlişkin Kararlara Uygulanan Yargısal Denetimin Sınırlı Denetim Standardı Bakımından Değerlendirilmesi	353
1. Genel Olarak.....	353
2. Genel Değerlendirme.....	361
IV. İDARİ YARGI SİSTEMİMİZDE SINIRLI DENETİM STANDARDININ UYGULANABİLİRLİĞİ.....	362
A. Standardı Doğuran Nedenlerin Hukuk Sistemimiz Bakımından Değerlendirilmesi	362
1. Kurumsal Denge Denetim Kuvvetleri Ayrılığına.....	362
2. Karmaşık Ekonomik Hususlara İlişkin Uzmanlık	366
3. Karmaşık Ekonomik Değerlendirmelerin Yargısal Denetiminde Bilirkişi Alternatifi	372
B. Sınırlı Denetim Standardının AİHS 6. Maddesi Bakımından Değerlendirilmesi	377
SONUÇ	381
KAYNAKÇA.....	387